

Dosar nr. 2rac-233/21

Instanța de fond: Judecătoria Chișinău, sediul Centru, judecător – M. Țurcan

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău, judecători – A. Pahopol, R. Pulbere, O. Cojocaru

ÎNCHEIERE

27 octombrie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

președintele completului, judecătorul
judecătorii

Svetlana Filincova
Galina Stratulat
Iurie Bejenaru

examinând admisibilitatea recursului declarat de SRL „Imexagro”, prin intermediul avocatului Macovei Gheorghe,

în cauza civilă la cererea înaintată de SRL „Imexagro” către BAA „Alter Ego” cu privire la încasarea sumelor și a cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 08 iunie 2021 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respinsă cererea de apel depusă de SRL „Imexagro”, prin intermediul avocatului Macovei Gheorghe, admisă cererea de apel depusă de BAA „Alter Ego”, casată hotărârea din 15 decembrie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, și pronunțată o nouă hotărâre de respingere a acțiunii,

c o n s t a ț ă:

La 13 ianuarie 2020, SRL „Imexagro” s-a adresat cu cerere de chemare în judecată către Biroul Asociat de Avocați „Alter Ego”, solicitând încasarea sumelor și a cheltuielilor de judecată.

În susținerea acțiunii a invocat că, în perioada anilor 2016-2017, între SRL „Imexagro” și BAA „Alter Ego” au avut loc raporturi contractuale sub forma de prestări servicii de asistență juridică.

Astfel, BAA „Alter Ego” în persoana avocatului Pagoni Domnița a prestat servicii juridice sub formă de asistență juridică beneficiarului SRL „Imexagro”. Însă, în urma examinării și evaluării relațiilor contractuale dintre părți în partea executării contractelor de asistență juridică încheiate la 26 ianuarie 2016 și 23 noiembrie 2016, corespunzător plăților efectuate în adresa BAA „Alter Ego”, s-a constatat încasarea eronată de către acesta a sumei de 251 347 lei, fără ca să fie prestate serviciile juridice corespunzătoare, sume care urmează a fi restituite către SRL „Imexagro”.

Respectiv, prin ordinul de plată nr. 29 din 24 ianuarie 2017, către BAA „Alter Ego” a fost transferată suma de 90 415 lei; prin ordinul de plată nr. 30 din 24 ianuarie 2017 către BAA „Alter Ego” a fost transferată suma de 60 313 lei; prin ordinul de plată nr.153 din 03 martie 2017 către BAA „Alter Ego” a fost transferată suma de 100 619 lei. Aceste sume au fost transferate în avansarea plății pentru anumite servicii juridice, care nu au fost prestate și pentru care nu au fost semnate facturi sau acte de predare-primire.

Reclamanta a indicat că, plățile nominalizate, efectuate de către SRL „Imexagro” în mărime totală de 251 347 lei, nu își au un temei legal sau contractual, fiind făcute drept prestații fără o contraprestație corespunzătoare.

În așa mod, circumstanțele expuse contravin principiului executării cu bună credință a relațiilor contractuale, și coroborându-le cu prevederile legale, SRL „Imexagro” consideră că sunt întrunite condițiile principiului îmbogățirii fără justă cauză, astfel, la caz BAA „Alter Ego” are calitate de acceptant în sensul legii.

Reclamanta a mai invocat, că sunt întrunite toate condițiile prevăzute pentru obligarea BAA „Alter Ego” la restituirea prestației primite în beneficiul său, în baza principiului îmbogățirii fără justă cauză, cum ar fi mărirea patrimoniului BAA „Alter Ego”, prin dobândirea unei sume bănești pentru un scop care nu a fost atins. Drept urmare a transferului bănesc făcut de către SRL „Imexagro”, patrimoniul BAA „Alter Ego” s-a majorat prin reducerea corelativă a patrimoniului SRL „Imexagro” fără a fi îndreptățit de un temei legal sau contractual.

Potrivit reclamantei, plățile respective au fost achitate în avans pentru servicii juridice, servicii care nu s-au materializat prin acțiuni concrete ale avocatului Pagoni Domnița și reflectate prin facturi fiscale/acte de predare-primire și, în consecință, urmează a fi restituite pentru a nu fi în prezența unei îmbogățiri fără justă cauză.

Reclamanta consideră că dispune de dreptul de a primi prestația cuvenită, precum și de toate drepturile accesorii ca urmare a întârzierii restituirii prestației de către BAA „Alter Ego”.

Respectiv, la 19 noiembrie 2019, în adresa BAA „Alter Ego”, către Pagoni Domnița, a fost expediată o pretenție scrisă pentru a încerca soluționarea amiabilă a litigiului, dar prin răspunsurile primite la 20 noiembrie 2019, 26 noiembrie 2019 și 02 decembrie 2019, BAA „Alter Ego”, în persoana avocatului Pagoni Domnița, a răspuns că toate plățile au fost facturate, fără a prezenta acte confirmative în acest sens.

Invocând prevederile art. 1389, 1395, 619 din Codul civil (în redacția de până la 01 martie 2019), reclamanta a calculat și a solicitat dobânda legală de întârziere, după cum urmează: pentru prestația în mărime de 90 415 lei, confirmată prin ordinul de plată nr. 29 din 24 ianuarie 2017, BAA „Alter Ego” urmează să achite dobânda legală de întârziere în mărime de 43 002,86 lei, calculată pentru perioada 26 ianuarie 2017 – 09 ianuarie 2020; pentru prestația în mărime de 60 313 lei, confirmată prin ordinul de plată nr. 30 din 24 ianuarie 2017, BAA „Alter Ego” urmează să achite dobânda legală de întârziere în mărime de 28 685,85 lei, calculată pentru perioada 26 ianuarie 2017 – 09 ianuarie 2020; pentru prestația în mărime de 100 619 lei, confirmată prin ordinul de plată nr.153 din 03 martie 2017, BAA „Alter Ego” urmează să achite dobânda legală de întârziere în mărime de 45 970,48 lei, calculată pentru perioada 05 martie 2017 – 09 ianuarie 2020. În total, BAA „Alter Ego”

urmează să achite către SRL „Imexagro” dobânda legală de întârziere în mărime de 117 659,19 lei.

Reieșind din cele expuse, SRL „Imexagro” a solicitat încasarea din contul BAA „Alter Ego” în beneficiul SRL „Imexagro” a sumei de 251 347 lei, încasarea din contul lui BAA „Alter Ego” în beneficiul SRL „Imexagro” a sumei de 117 659,19 lei cu titlu de dobândă legală de întârziere, precum și încasarea taxei de stat.

Prin hotărârea din 15 decembrie 2020 a Judecătoria Chișinău, sediul Centru, s-a admis parțial cererea de chemare în judecată și s-au încasat de la Biroul Asociați de Avocați „Alter Ego” în beneficiul SRL „Imexagro” suma de 160 932 lei, suma de 2 903,54 lei cu titlu de dobândă de întârziere, suma de 4 915,06 lei cu titlu de taxă de stat, iar în total suma de 168 750,60 lei; în rest, cererea s-a respins ca nefondată.

Prin decizia din 08 iunie 2021 a Curții de Apel Chișinău, a fost respinsă cererea de apel depusă de SRL „Imexagro”, prin intermediul avocatului Macovei Gheorghe, admisă cererea de apel depusă de BAA „Alter Ego”, casată hotărârea din 15 decembrie 2020 a Judecătoria Chișinău, sediul Centru, și pronunțată o nouă hotărâre de respingere a acțiunii cu încasarea din contul SRL „Imexagro” în beneficiul BAA „Alter Ego” a cheltuielilor de judecată în sumă de 3686,29 lei.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a conchis că BAA „Alter Ego” și-a executat toate obligațiile rezultate din contractele încheiate, iar SRL „Imexagro” nu a formulat obiecții referitor la calitatea serviciilor prestate de avocat în cadrul proceselor civile pentru care a fost contractat avocatul. Totodată, Curtea de Apel Chișinău a ajuns la concluzia că în prezenta speță nu este vorba de o îmbogățire fără justă cauză.

La 12 august 2021, SRL „Imexagro”, prin intermediul avocatului Macovei Gheorghe, a declarat recurs împotriva deciziei din 08 iunie 2021 a Curții de Apel Chișinău, solicitând casarea acesteia și casarea parțială a hotărârii primei instanțe, cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care acțiunea să fie admisă integral.

În motivarea recursului au invocat faptul că instanța de apel a aplicat eronat normele de drept material, nu a constatat și elucidat pe deplin circumstanțele importante pentru soluționarea pricinii, a apreciat arbitrar probele prezentate de către participanții la proces, iar concluziile instanței sunt în contradicție cu circumstanțele pricinii. Suplimentar, s-au indicat circumstanțe și motive similare celor din cererea de chemare în judecată și cererea de apel.

Analizând temeiurile invocate în cererea de recurs în raport cu materialele pricinii și prevederile legale, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de SRL „Imexagro”, prin intermediul avocatului Macovei Gheorghe, este neîntemeiat și urmează a fi declarat inadmisibil, din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 434 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului este de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale. Alineatul (2) al aceluiași articol prevede că termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Potrivit materialelor cauzei, decizia Curții de Apel Chișinău a fost pronunțată la 08 iunie 2021 și expediată participanților la proces la 21 iulie 2021 (f.d. 173). Astfel, având în vedere faptul că recursul a fost înregistrat la 12 august 2021, în conformitate cu art. 434 din Codul de procedură civilă, acesta se consideră declarat în termen.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului. Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Dat fiind faptul că temeiurile de declarare a recursului împotriva deciziei curții de apel, prin prisma prevederilor secțiunii a 2-a a capitolului XXXVIII al din Codul de procedură civilă, sunt strict delimitate de art. 432, Completul reține că reieșind din prevederile art. 437 alin. (1) lit. f) din Codul de procedură civilă, în sarcina recurentului este impusă obligația delimitării esenței, temeiului și argumentării acelei/acelor încălcări esențiale și/sau a acelor circumstanțe ce indică la aplicarea eronată a normelor de drept material sau procedural, și care ar dicta necesitatea declarării recursului ca fiind admisibil.

În speță, însă criticile invocate de recurentă nu pot duce la admisibilitatea recursului, or, acestea nu pot fi reținute prin prisma art. 432 din Codul de procedură civilă, în condițiile în care se insistă în mod exclusiv asupra reaprecierii circumstanțelor cauzei, în detrimentul evidențierii ilegalității soluției instanței de apel. În acest context este de menționat faptul că recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Acest fapt denotă caracterul declarativ al recursului, fiind lipsit de esență, care evidențiază simplul fapt al dezacordului recurenteii cu soluția dată de instanța de apel, precum și lipsa temeiurilor legale de declarare a recursului, având în vedere faptul că, rolul exclusiv al recursului este de a asigura efectuarea unui control de legalitate a deciziei atacate în baza temeiurilor legale de declarare a recursului strict prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Abordarea recurenteii, în speță, însă evidențiază în mod clar dezacordul acesteia cu soluția dată de instanța de apel, iar argumentele recursului nu permit identificarea omisiunilor sau erorilor care ar impune declararea acestuia ca fiind admisibil.

Prin prisma jurisprudenței CtEDO, recursul trebuie să fie efectiv, adică să fie capabil să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri, trăsătură distinctivă care nu este evidențiată în cererea de recurs înaintată de SRL „Imexagro”, prin intermediul avocatului Macovei Gheorghe.

Astfel, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată lipsa temeiurilor care ar dicta necesitatea declarării recursului ca fiind admisibil.

În conformitate cu art. 270, 431 alin. (2), art. 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) din

Codul de procedură civilă, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se consideră inadmisibil recursul declarat de SRL „Imexagro”, prin intermediul avocatului Macovei Gheorghe.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
Judecătorul

Svetlana Filincova,

Judecătorii

Galina Stratulat,

Iurie Bejenaru